

Yasal Özet

Eylül 2023

Yüksel Yalçınkaya v. Türkiye [BD]- 15669/20

Karar 26.9.2023 [BD]

© Çeviren, Kadir Öztürk, AIHS Hukuk Danışmanı, Hukuk Çevirmeni, [@LegalCounsel TR](#), 2023. Bu çeviriyi yayımlama izni, yalnızca Mahkeme'nin veri tabanı olan HUDOC'a konulması için verilmiştir.

© Translated by Kadir Öztürk, Legal Counsel to the ECHR, Legal Translator, [@LegalCounsel TR](#), 2023. Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

7. madde

Madde 7-1

Kanunsuz ceza olmaz

İşlenmesinden önce unsurları yasayla belirlenmiş olmayan bir fiil suç sayılmaz

Bireyselleştirilmiş bir şekilde suçun maddi ve manevi unsurları ortaya konulmadan, ByLock şifreli mesajlaşma uygulamasının kullanımına dayalı olarak silahlı bir terör örgütüne üyelikten mahkûmiyet: *ihlal*

6. madde

Ceza yargılaması

Madde 6-1

Adil yargılama

ByLock sunucusundan elde edilen ham verilerin mahkeme huzuruna getirilmemesinin yeterli usulî önlemlerle dengelenmemesi nedeniyle savunmanın zarar görmesi: *ihlal*

46. madde

Madde 46-2

Kararın icrası

Genel tedbirler

Davalı devletin, yerel mahkemelerin ByLock kullanımına yaklaşımına ilişkin sistemik sorunu ele alması için genel önlemler alması gerekmektedir

Olgular – Söz konusu zamanda bir devlet okulunda öğretmen olan başvuru, yerel makamlar tarafından 15 Temmuz 2016 tarihli darbe girişiminin arkasında olduğu düşünülen "Fetullahçı Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanması" (FETÖ/PDY) adlı silahlı terör örgütüne üye olma suçundan mahkûm edilmiştir. Başvurucunun mahkûmiyeti, FETÖ/PDY hakkında bilgi toplamak için istihbarat faaliyetlerinin bir parçası olarak Türk Millî İstihbarat Teşkilâtı (MİT) tarafından erişilen ve yerel mahkemelerin küresel bir uygulama kisvesi altında üyelerinin münhasır kullanımı için tasarlandığı şifreli bir mesajlaşma uygulaması olan "ByLock" u kullanmasına dayanmaktadır. Başvuru altı yıl üç ay hapis cezasına çarptırılmıştır. Başvuru mahkûmiyet kararına karşı temyiz başvurusu yapmış ancak başvurusu reddedilmiştir.

3 Mayıs 2022'de bir Mahkeme Dairesi, Büyük Daire lehine yargı yetkisinden feragat etmiştir.

Hukuk – Madde 15 (genel yönü – Türkiye tarafından yapılan yükümlülükleri askıya alma [derogasyon] bildirimi):

Mahkeme, askeri darbe girişiminin Sözleşme anlamında "ulusun hayatını tehdit eden toplumsal bir aciliyet durumu" anlamına geldiği ve Madde 15 § 3'ün gerektirdiği formalitelere saygı duyulduğu yönündeki önceki davalardaki bulgusundan ayrılmak için hiçbir neden görmemiştir. Başvurucuya karşı alınan özel tedbirlerin, durumun gereklilikleri dikkate alınarak kesinlikle gerekli olup olmadığı ve davalı Devletin uluslararası hukuk kapsamındaki diğer yükümlülükleriyle tutarlı olup olmadığı, şikayetlerin esasları ile birlikte değerlendirilecektir.

7. madde

Mahkeme, erişilebilirlik ve öngörülebilirlik şartının, ilke olarak, bir tedbirin ancak fail açısından kişisel sorumluluk unsurunun tesis edildiği durumlarda 7. madde anlamında ceza olarak kabul edilebileceğini gerektirdiğini yinelemektedir. Buna göre 7. madde, cezalandırma amacıyla, suçu fiziksel olarak işleyen kişinin davranışında sorumluluk unsurunun tespit edilebileceği manevi bir bağlantının varlığını gerektirmektedir.

Başvurucunun silahlı terör örgütüne üye olma suçundan mahkûm edilmesi, Terörle Mücadele Kanunu ve Yargıtay'ın ilgili içtihadıyla birlikte ele alınan Ceza Kanunu'nun 314 § 2 maddesine dayanmaktadır. Bu yasal çerçeve, ilke olarak, bir bireyin, gerekirse uygun hukuki danışmanlık alarak, hangi eylem ve ihmallerin kendisini cezai açıdan sorumlu kılacağını bilmesini sağlayacak yeterli hassasiyetle formüle edilmiştir. Asıl soru, özellikle ilgili yasal çerçevede ortaya çıktığı şekliyle suçu oluşturan kümülatif maddi ve manevi unsurlar bakımından, iç hukukun gereklilikleri göz önüne alındığında, başvuru mahkûmiyetinin yeterince öngörülebilir olup olmadığıdır.

Mahkeme, bir suçun iç hukukta açıkça belirtilmesinin 7. maddenin amaçları için yeterli olmadığını vurgulamaktadır. Yerel mahkemelerin ilgili yasaya uymaması veya belirli bir durumda makul olmayan bir yorum ve uygulama, kendi başına 7. maddenin ihlalini gerektirebilir. Eğer yerel mahkemeler, bir davanın belirli olgularını yorumlarken ve uygularken kanunu atlarsa, suçların kanunla kesin bir şekilde tanımlanması gerekliliği engellenmiş olacaktır.

Silahlı terör örgütüne üye olma suçunun iç hukuk çerçevesinde tanımlanması belirli bir bilgi ve kast gerektirmektedir. Özellikle, sanığın faaliyetlerinin sürekliliğine, çeşitliliğine ve yoğunluğuna dayalı olarak örgütle organik bir bağlantısı olduğunun ve örgütün suç işleyen veya işlemeyi amaçlayan bir örgüt olduğunu ve bu amacın gerçekleştirilmesi için belirli bir kasta sahip olması gerektiğini bildiğinin kanıtlanması gerekir. Terör örgütü üyeliği suçundan mahkûmiyet ancak sanığın örgütün hiyerarşik yapısı içerisinde bilerek ve isteyerek hareket ettiğinin ve örgütün amaçlarını benimsediğinin kanıtlanması halinde uygulanabilir.

Mahkeme, ByLock'un sıradan bir ticari mesajlaşma uygulaması olmadığını ve kullanımının ilk bakışta Gülen hareketiyle bir tür bağlantıya işaret edebileceğini kabul etmektedir. Bununla birlikte, Madde 314 § 2 uyarınca cezalandırılan eylem, yalnızca iddia edilen bir suç ağı ile bağlantı değil, söz konusu üyeliğin yasada belirtilen kurucu – nesnel ve öznel – unsurlar temelinde kurulduğu ölçüde silahlı bir terör örgütü üyeliğidir.

Başvurucunun mahkumiyeti, ByLock uygulamasını kullandığı iddiasından kaynaklanmaktadır; ilgili suçu oluşturan tüm unsurların ByLock kullanımı iddiası yoluyla ortaya çıktığı kabul edilmiştir. Bu iddia başvurunun silahlı bir terör örgütüne üyeliğinin ve özellikle kişisel cezai sorumluluğunun belirlenmesini sağlayacak gerekli manevi bağın varlığının tespiti için tek başına yeterli görülmektedir. Kuşkusuz, belirli bir delil parçasına verilen ilginin veya ağırlığın değerlendirilmesi, 7. madde uyarınca, ilke olarak, Mahkeme'nin görev alanı içerisinde değildir. Ancak ByLock'un delil değerinin ötesinde, ByLock kullanımına ilişkin bulgu suçu oluşturan maddi ve manevi unsurların varlığına ilişkin bireyselleştirilmiş bir bulgunun yerini fiilen almış ve böylece, bizzat Yargıtay'ın yorumladığı şekliyle, kanunilik ilkesine aykırı olarak 314 § 2 maddesinin gereklilikleri atlanmış ve mesele 7. maddenin kapsamına girmiştir. Başvurucuya atfedilen geri kalan eylemler – yani Bank Asya'da para hesabının bulunması ve sendika ve dernek üyeliği – yalnızca bir destekleyici delil olarak hizmet etmiş ve yargılamanın sonucu üzerinde çok sınırlı bir etkiye sahip olmuştur.

ByLock kullanma bir suç sayılmasa ve de teknik olarak söz konusu suça ait eylemin bir parçası olmasa da yerel mahkemelerin yorumu, uygulamada, salt ByLock kullanımını, bilerek ve isteyerek silahlı bir terör örgütüne üye olmakla eşitleme etkisi yaratmıştır. Suçu oluşturan tüm unsurlar (gerekli kast dahil) bireyselleştirilmiş bir şekilde usulüne uygun olarak ortaya konulmadan başvurunun mahkûm edilmesine yol açtığı gerçeği sadece söz konusu suçun özüne aykırı değildir ayrıca aynı zamanda bir bireyin, 7. madde uyarınca, kişisel ceza sorumluluğu unsurunun ortaya konulabileceği manevi bir bağlantı olmadan cezalandırılmama hakkıyla da bağdaşmamaktadır.

Yasanın yerel mahkemeler tarafından geniş kapsamlı ve öngörülemez şekilde yorumlanması, iç hukukta açıkça belirtilen gerekliliklerden saparak ve keyfi kovuşturma, mahkûmiyet ve cezalandırmaya karşı etkili koruma sağlayan 7. maddenin hedefine ve amacına aykırı olarak ByLock kullanıcılarına objektif ceza sorumluluğu yükleme etkisi yaratmıştır.

Bununla birlikte, Mahkeme, gizlilik içinde faaliyet gösteren örgütler tarafından kullanılan güvenli iletişim içeriğine erişmenin getirdiği önemli zorlukları kabul etse de bu uygulamayı daha önce kullanmış olanlara neredeyse otomatik bir şekilde cezai sorumluluk yüklenmesi 7. madde kapsamındaki korumanın temelinde yer alan yasallık ve öngörülebilirlik ilkelerine aykırıdır.

Mahkeme aynı zamanda terörle mücadeleyle ilgili zorlukların ve terör suçlarının işlenmesinde kullanılan yöntem ve taktiklerin değişmesi ışığında Devletlerin karşılaştığı zorlukların da son derece farkındadır. Mahkeme, yerel makamlara ve mahkemelere göre amacına geleneksel terör yöntemlerinden ziyade gizlice ulaşmaya çalışan bu örgütün alışılmadık yapısını dikkate alarak Türk makamlarının ve mahkemelerinin FETÖ/PDY'ye karşı çabaları bağlamında karşılaştıkları benzersiz zorlukları zaten kabul etmişti. Bu

bağlamda, Mahkeme darbe girişiminin ardından yetkililerin ve mahkemelerin uğraşmak zorunda kaldığı durumun aciliyetini ve ciddiyetini kabul etmektedir.

Ancak bu hususların hiçbirisi, ulusun yaşamını tehdit eden koşullarda işlendiği iddia edilse dahi, terör suçlarının kovuşturulması ve cezalandırılması söz konusu olduğunda, hukukun üstünlüğü ilkesinin temelinde bulunan sınırlandırılmaz bir hak olan 7. maddedeki temel güvencelerin daha az katı bir şekilde uygulanabileceği anlamına gelmemektedir. Sözleşme, en zor koşullar da dahil olmak üzere 7. madde yer alan güvencelere uyulmasını gerektirmektedir. *Nullum crimen nulla poena sine lege* [Kanunsuz suç ve ceza olmaz] ilkesi sınırları dahilinde, gelişen terörizm tehditleri ve geleneksel olmayan terör örgütleriyle etkin bir şekilde mücadele edebilmek için terörizm yasalarını uyarlamak Devletlerin görevidir.

Sonuç: ihlal (altıya karşı on bir oy).

Madde 6 § 1 (*başvurucunun ByLock kullandığı iddiasına ilişkin deliller*):

Mahkeme, hayatın her alanında dijitalleşmenin artması nedeniyle elektronik delillerin ceza davalarında yaygın hale geldiğini kabul etmektedir. Bir bireyin, bir suç örgütü için özel olarak tasarlanmış ve o örgütün iç iletişimde yalnızca bir suç örgütü tarafından kullanılan şifreli bir mesajlaşma sistemi kullandığını kanıtlayan elektronik kanıtlara başvurmak, organize suçla mücadelede çok önemli olabilir. Mahkeme ayrıca, elektronik delillerin birçok açıdan geleneksel delil biçimlerinden farklı olduğunu ve doğası gereği imha, zarar, değişiklik veya manipülasyona daha yatkın olduğu için farklı güvenilirlik sorunları ortaya çıkardığını belirtmektedir. Mahkeme ayrıca bu tür delillerin toplanmasında uygulanan usul ve teknolojinin doğası karmaşık olduğundan ve bunun dolayısıyla ulusal yargıçların bu belgenin gerçekliğini, doğruluğunu ve bütünlüğünü tespit etme yeteneğini azaltabileceğinden dolayı test edilmemiş elektronik delillerin ceza davalarında kullanılmasının yargı açısından zorluklara yol açabileceğini yinelemektedir. Ayrıca, elektronik delillerin işlenmesi, özellikle de şifrelenmiş ve/veya hacim veya kapsam bakımından geniş veriler söz konusu olduğunda kolluk kuvvetlerine ve yargı makamlarına hem soruşturma hem de yargılama aşamalarında ciddi pratik ve usulî zorluklar çıkartabilir. Bununla birlikte, bu etkenler, Madde 6 § 1 kapsamındaki güvencelerin ister daha katı ister daha yumuşak olsun, farklı şekilde uygulanmasını gerektirmemektedir. Mahkeme'nin, usulî ve kurumsal güvenceler ve adil yargılamanın temel ilkeleri açısından yargılamanın genel olarak adil bir şekilde yürütülüp yürütülmediğini değerlendirmesi gerekmiştir.

(a) *Delil kalitesi* – Mahkeme, Bylock verilerinin MİT tarafından ilk bakışta ele geçirildiği koşulların, bu verilerin adli makamlara devredilinceye kadar bütünlüğünü sağlamaya yönelik özel usulî güvencelerin yokluğunda bu verilerin “kalitesine” ilişkin şüpheler doğrduğunu kabul etse de en azından başvurucunun bu uygulamayı kullandığını tespit ettiği ölçüde ByLock verilerinin doğruluğuna itiraz edecek yeterli unsura sahip değildi.

(b) *Başvurucunun 6 § 1 maddesinin güvencelerine uygun bir şekilde yargılamada yer alan delillere itiraz etme yeteneği* – Başvurucunun dava dosyasında yer alan tüm ByLock raporlarına erişiminin olması, bu raporların oluşturulduğu verilere erişim talebinde bulunma hakkına veya menfaatine sahip olmadığı anlamına gelmemektedir. Söz konusu ByLock verileri, kendisine karşı cezai soruşturma başlatılmasını tetiklediği için başvurucunun davasında kritik öneme sahiptir. Esas itibarıyla bu veriler, yalnızca başvurucunun ByLock'u kullandığı iddiasına ilişkin kişiselleştirilmiş bilgilerin toplanmasına hizmet etmemiş, aynı zamanda bunun yalnızca örgütsel bir iletişim aracı olarak nitelendirilmesine de temel oluşturmuş ve dolayısıyla doğrudan başvurucunun mahkûm edilmesine yol açmıştır. Ayrıca, ByLock verilerinin potansiyel olarak başvurucunun kendisini temize çıkarmasını veya bu verilerin kabul edilebilirliğine, güvenilirliğine, bütünlüğüne veya delil değerine itiraz etmesini sağlayabilecek unsurlar içerdiği göz ardı edilemez.

ByLock sunucusundan elde edilen ham veriler başvurucuya açıklanmadığından, başvurucu bu delilin bütünlüğünü ve güvenilirliğini ilk elden test edememiş ve kendisine atfedilen ilgi düzeyini ve önemini sorgulayamamıştır. İlke olarak bu durum, yerel mahkemelere bu konuları en kapsamlı incelemeye tabi tutma konusunda daha büyük bir sorumluluk yüklemiştir. Konuyu yerleşik içtihatlarla dayanarak inceleyen Mahkeme, bu bakımdan savunmanın uğradığı zararın başvurucunun aleyhindeki delillere itiraz etme ve savunmasını etkili bir şekilde ve iddia makamıyla eşit şartlarda yürütme fırsatını güvence altına alacak şekilde yeterli usulî güvencelerle dengelenmediği sonucuna varmıştır.

Özellikle, yerel mahkemeler ByLock'a ait verilerin başvurucunun incelemesine sunulmamasına ilişkin gerekçeleri sunmamış ve de başvurucunun içeriğinin ve bütünlüğünün doğrulanması amacıyla verilerin bağımsız olarak incelenmesi talebine veya verilerin güvenilirliğine ilişkin kaygılarına yanıt vermemiştir. Ayrıca, başvurana, özellikle bu uygulama ile ilgili faaliyetinin niteliği ve içeriği de dahil olmak üzere, deşifre edilmiş ByLock materyali hakkında bilgi edinme fırsatı verilmemiştir; bu, özellikle bu delilin başvurucunun mahkumiyetine yol açmasındaki ağır ağırlığı göz önüne alındığında, savunma hakkının korunmasında önemli bir adım teşkil edecektir. Bu eksikliklere dayanarak savunmanın süregelen dezavantajlı durumu, yerel mahkemelerin ByLock deliline ilişkin gerekçelerindeki eksikliklerle daha da artmıştır. Daha da önemlisi, mahkemeler, ByLock'un Madde 314 § 2 anlamında FETÖ/PDY "üyesi" olmayan herhangi biri tarafından kullanılmadığının ve kullanılamayacağını nasıl tespit edildiğini yeterince açıklamamıştır.

Yerel mahkemelerin, başvuranın özel ve ilgili talep ve itirazlarına yanıt vermemesi, bu mahkemelerin savunma argümanlarına karşı duyarsız olduklarına ve başvuranın gerçek anlamda "dinlenmediğine" ilişkin meşru bir şüpheye yol açmıştır. Adaletin düzgün bir şekilde yerine getirilmesi için usulüne uygun olarak gerekçelendirilmiş kararların önemi göz önüne alındığında, yerel mahkemelerin davanın merkezinde yer alan hayati konulardaki sessizliği, başvurucunun bulgularına ve ceza davasının "yalnızca biçimsel olarak" yürütülmesine ilişkin haklı endişelerini de gündeme getirmiştir.

Bu tür elektronik delillerin prensipte terörizm veya diğer organize suçlarla mücadelede çok önemli olabileceğini kabul etmekle birlikte, Mahkeme, diğer deliller gibi bunun da yerel mahkemeler tarafından adil yargılamanın temel ilkelerini zedeleyecek şekilde kullanılamayacağını vurgulamaktadır.

Mevcut davadaki başarısızlıklar, demokratik bir toplumda mahkemelerin kamuoyunda uyandırması gereken güveni zayıflatma ve yargılamanın adil bir şekilde yürütülmesini ihlal etme etkisine sahiptir. Bu nedenle, başvurucuya karşı yürütülen ceza davası, adil bir yargılamanın gerekliliklerini karşılamamıştır.

Adil yargılanma gerekliliklerine uyulmaması konusunda dava konusu başarısızlığın, davalı Devlet'in 15. madde kapsamında bildirdiği derogasyon ile gerekçelendirilip gerekçelendirilemeyeceğine ilişkin olarak Mahkeme, bu türden bir derogasyonun, haklı olsa bile, Devletleri hukukun üstünlüğüne ve buna bağlı güvencelere saygı gösterme yükümlülüğünden muaf tutma etkisine sahip olmadığını ve de bireyler açısından keyfi sonuçlara yol açabilecek davranışlarda bulunmaları için onlara tam yetki vermediğini vurgulamaktadır. Buna göre, adil yargılanma hakkına tecavüz eden sınırlayıcı bir önlemin durumun gereklilikleri tarafından kesinlikle gerekli olup olmadığını belirlerken, Mahkeme ayrıca istismara karşı yeterli önlemlerin alınıp alınmadığını ve bu önlemin hukukun üstünlüğünü baltalayıp baltalamadığını da incelemek zorunda kalmıştır. Bununla birlikte, 6. madde, yetkililerin yaşam hakkını ve halkın vücut bütünlüğünü koruma görevlerini yerine getirirken terörle veya diğer ciddi suçlarla mücadelede etkili önlemler alma konusunda orantısız zorluklar çıkaracak şekilde uygulanmamalıdır. Mahkeme, bu bağlamda, Devletlerin bu tehdidin dinamik doğası ve daha spesifik olarak, darbe girişiminin bir sonucu olarak Türkiye'nin karşılaştığı ciddi çıkmaz ve FETÖ/PDY tarafından kullanıldığı iddia edilen alışılmadık nitelik ve yöntemlerin yanı sıra darbe girişiminin

ardından Türk adli makamlarının karşılaştığı ağır yük nedeniyle terörle mücadelelerinde karşılaştıkları zorluklarla ilgili 7. madde kapsamındaki değerlendirmelerine atıfta bulunmaktadır.

Mevcut davada, başvurunun davasında yer alanlar da dahil olmak üzere yerel mahkemelerin hiçbir Bylock delillerine ilişkin adil yargılama hususları, Sözleşme'nin 15. maddesi veya olağanüstü hallerde istisnaları benzer şekilde düzenleyen veya belirtilen Türk Anayasası'nın 15. maddesi açısından olağanüstü hali doğuran tehditleri veya zorlukları bu konulara yaklaşımlarını çerçeveleyen bağlamsal bir faktör olarak dahi incelememiştir.

Hükümet, bu adil yargılama konularının olağanüstü hâl sırasında alınan özel önlemlerden kaynaklanıp kaynaklanmadığına ve eğer öyleyse, neden gerekli olduklarına veya olağanüstü hale gerçek ve orantılı bir yanıt olup olmadığına dair ayrıntılı bir neden de belirtmemiştir. Buna göre, başvuranın söz konusu adil yargılama haklarına ilişkin sınırlamalar, durumun yarattığı zaruretlar çerçevesinde kesinlikle gerekli olarak değerlendirilemez. Bu gibi durumlarda aksi yönde bir tespit, her zaman hukukun üstünlüğü ilkesi ışığında yorumlanması gereken 6 § 1. Maddenin sağladığı güvenceleri geçersiz kılacaktır.

Sonuç: ihlal (bire karşı on altı oy).

Mahkeme ayrıca yerel mahkemelerin başvurukeyi keyfiliğe karşı asgari korumadan mahrum bırakması ve başvuru hakkındaki mahkumiyeti desteklemek için- her ikisi de söz konusu dönemde yasal olarak faaliyet gösteren- FETÖ/PDY ile bağlantılı olduğu düşünülen bir sendika ve derneğe üyeliğine dayanarak 314 § 2 maddesinin kapsamını öngörüleemeyen bir şekilde aşırı derecede genişletmesi nedeniyle oybirliğiyle 11. maddenin ihlal edildiğine karar vermiştir. Dahası, Hükümet, başvurunun bu hüküm kapsamındaki haklarına yapılan müdahalenin, 15. madde kapsamındaki durumun yarattığı zaruretlar çerçevesinde kesinlikle gerekli olduğunu kanıtlayamamıştır.

46. madde

Bireysel tedbirler söz konusu olduğunda, Mahkeme, iç hukukun izin verdiği ceza davasının yeniden açılmasının, tespit edilen ihlallere son vermenin ve başvurucuya tazminat ödemenin en uygun yolu olacağını düşünmektedir. Ayrıca, Davalı Devlet, kararda ihlal bulgularına yol açan sistemik sorunu, özellikle de yerel mahkemelerin ByLock kullanımına yaklaşımını ele almak için uygun genel önlemleri almak zorunda kalmaktadır. Daha spesifik olarak, ulusal mahkemelerin mevcut kararda yorumlanan ve uygulanan ilgili Sözleşme standartlarını dikkate almaları gerekmektedir. Söz konusu sorun çok sayıda kişiyi etkilemiştir ve etkilemeye de devam etmektedir. Mevcut davada olduğu gibi, ByLock kullanımına dayanan mahkûmiyetlerle ilgili olarak 7. ve/veya 6. maddeler uyarınca ileri sürülen benzer şikayetleri içeren, halihazırda Mahkeme'nin önünde yaklaşık 8.000 başvuru bulunmaktadır ve yetkililerin yaklaşık 100.000 Bylock kullanıcısı tespit ettiği göz önüne alındığında, çok daha fazlasının da potansiyel olarak başvuruda bulunabileceği düşünülmektedir. Bu nedenle, mevcut kararda tanımlanan kusurların, ilgili ve mümkün olduğu ölçüde, Türk makamları tarafından daha geniş bir ölçekte - yani mevcut başvurunun özel durumunun ötesinde- ele alınması gerekmektedir.

41. madde ihlal tespiti, uğranılan herhangi bir manevi zarar için yeterli adil tazminatı teşkil etmiş; maddi tazminat talebi reddedilmiştir.

(Ayrıca bakınız, *Mirilashvili v. Rusya*, 6293/04, 11 Aralık 2008, [Yasal Özet](#); *Matanović v. Hırvatistan*, 2742/12, 4 Nisan 2017, [Yasal Özet](#); *Mehmet Hasan Altan v. Türkiye*, 13237/17, 20 Mart 2018, [Hukuki Özet](#); *G.I.E.M. S.r.l. ve Diğerleri v. İtalya* [BD], 1828/06 vd., 28 Haziran 2018, [Yasal Özet](#); *Rook v. Almanya*, 1586/15, 25 Temmuz

2019, [Yasal Özet](#); *Parmak ve Bakır v. Türkiye*, 22429/07 ve 25195/07, 3 Aralık 2019, [Yasal özet](#); *Pişkin v. Türkiye*, 33399/18, 15 Aralık 2020, [Yasal Özet](#); *Akgün v. Türkiye*, 19699/18, 20 Temmuz 2021, [Yasal Özet](#))

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
Yazı İşleri Müdürlüğü tarafından hazırlanan bu özet Mahkeme'yi bağlamaz.

İngilizce veya Fransızca yasal özetlere erişmek için [buraya](#) tıklayın.
Diğer dillere resmi olmayan çeviriler için [buraya](#) tıklayın.